

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 625
din 16.12.2015

Dosar nr: 412/2015

Petiția nr: 4503/30.06.2015

Petent: S.O.

Reclamat: S.C. „Bihor Media” S.A.

Obiect: comentarii cu caracter discriminatoriu pe portalul on-line „www.eBihoreanul.ro”

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și sediul petentului

1.1.1. S.O. , domiciliat în ..;

I. 2. Numele și sediul părții reclamate

1.2.1. S.C. „Bihor Media” S.A., editoare a săptămânalului „Bihoreanul” și a portalului on-line www.eBihoreanul.ro, având sediul în Oradea, Calea Aradului, nr. 4, bl. 3, sc. A, Județul Bihor, reprezentată legal de către director M.C.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin sesizarea făcută, petentul sesizează o serie de comentarii de natură a aduce grave atingeri conviețuirii pașnice între români și maghiari. Conform unei decizii recente a CEDO în cauza Delfi contra Estonia, s-a stabilit faptul că portalul este responsabil pentru postările cititorilor. Anexează print-screenuri ale publicației respective

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 28.07.2015 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3.3. La audierile din data de 28.07.2015 s-a constatat neîndeplinirea procedurii de citare cu petentul, precum și o solicitare de acordare a unui nou termen formulată de către partea reclamată.

3.4. Prin adresele nr. 5175/31.07.2015 au fost recitate părțile, pentru termenul din data de 08.09.2015.

3.5. La termen părțile au fost absente, partea reclamată formulând un punct de vedere înregistrat cu nr. 5722/07.09.2015.

3.6. Punctul de vedere formulat de către partea reclamată a fost comunicat petentului prin adresa nr. 6115/22.09.2015, petentul formulând concluzii scrise înregistrate cu nr. 6460/06.10.2015.

3.7. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentei

4.1.1. Petentul, deputat, prin petiția sa, solicită să fie analizate comentariile realizate în mediul online, comentarii ce au avut loc pe portalul media. Postările și comentariile au fost făcute la o serie de articole, pe diferite teme: sănătate, administrație publică, amenajarea unui spațiu public ori evenimente culturale.

4.1.2. Constanta o reprezintă faptul că persoanele din respectivele articole aparțineau comunității maghiare.

4.1.3. Sunt exemplificate o serie de comentarii „Oare de ce face lobby * la vaccinuri? (...)jivinele bolșevice si de proveniența judaica din Rusia,Ungaria si alte tari unde ovreii nenorociți isi fac veacul caută mereu motive sa isi promoveze marfa de 2 bani.” (...)”Ungaria este pe locul unu in lume la spânzurați, la fel si toate satele cu populație ungureasca din România, sinucigași si depresivi, sa nu mergem mai departe de loc. Tamaseu, aproape de Oradea, se vinde la greu antidepresive, iar moartea localnicilor este prin spanzurare. Asa ca rockeri unguri pot sa se vaccineze cu ce vor ei, vaccin anti ștreang nu exista... ChrisRock da muzica mai tare si da din cap pana iti cade buba dintre umeri.” „Lepre separatiste, izolaționiste, aserviți intereselor ungariei, tara care ii instiga si susține.” „De ce nu spuneți adevărul, romanii se f***T intre ei, n-au aici hungurii nicio treaba! De ce nu pot „manevra” hungurii in Slovacia, in Serbia, in Austria, in...? Pt. ca acolo au de a face cu popoare unite, care pun interesul național mai presus decât pe cel de partid/gasca/personal si care popoare nu ezita sa le dea o cizma-n bot cand doar maraie hungurul, ca de lătrat... (...)” „De ce nu spuneți adevărul, romanii se f***T intre ei, n-au aici hungurii nicio treaba! De ce nu pot „manevra” hungurii in Slovacia, in Serbia, in Austria, in...? Pt. ca acolo au de a face cu popoare unite, care pun interesul național mai presus decât pe cel de partid/gasca/personal si care popoare nu ezita sa le dea o cizma-n bot cand doar maraie hungurul, ca de lătrat... (...)” „Citește gozborrrr ciudos sa-ti crape obrazul de rușine in fata Națiunii Romane. Altceva in afara de injuraturi minciuni, escrocherii, etc nu esti in stare de nimic. Asa sunteți voi toti gozborii. (...)N-ai crăpat inca gozbore ? Citește mai departe, poate reușești sa-ti mai cizelezi din creierul ala al tau de urangutan. (...) lata, GOZBORE, câteva din motivele pentru care SUNT MÂNDRU CA SUNT ROMANI!” „Exact asa cum am scris mai jos. Esti un gozbor tipic nesimțit, mincinos, defăimător, escroc pana-n măduva oaselor cu o ura viscerală la adresa a tot ceea ce roman si romanesc. Bai gozbor frustrat iar ai uitat sa-ti iei pastilele.”

4.1.4. Petentul mai face referire și la Raportul Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) privind România prin care se recomandă autorităților române să ia măsuri pentru a pune la punct un sistem eficient de monitorizare a comentariilor rasiste pe internet.

4.1.5. Petentul mai face referire la hotărârea CEDO din 16.06.2015 în cauza Delfi contra Estonia, prin care se stabilește faptul că portalul este considerat responsabil pentru comentariile postate de cititori.

4.1.6. Ulterior, prin punctul de vedere formulat, petentul solicită să se constate săvârșirea unei fapte de discriminare motivat de faptul că sunt direct răspunzători de comentariile postate. Prevederi în acest sens există atât în Raportul ECRI privind România cât și în legislația care se referă la audiovizualul, făcându-se referire la Decizia nr. 220/24.02.2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizualului, art. 40, alin. (3).

4.1.7. Sistemul de moderare a comentariilor nu este unul adecvat, după cum susține partea reclamată, fiind specificat faptul că, „în măsura în care ideea comentariului este valoroasă sau măcar relevantă, pot fi înlăturate cuvintele jignitoare; dacă în întregul său este un comentariu jignitor este înlăturat cu totul”. Petentul subliniază faptul că aspectele la care a făcut referire în petiție reprezintă aprecieri negative, tendențioase, instigatoare la violență, fiind apărute ulterior instituirii noului sistem de moderare.

4.1.8. Petentul apreciază faptul că nu se pot reține apărările reclamatului potrivit cărora comentariile incriminate ar putea fi considerate parte a libertății de expresie. De asemenea, nu poate fi primit nici argumentul potrivit căruia etnici maghiari ar fi realizat comentarii jignitoare, apreciind faptul că mesajele, indiferent de cine sunt postate, trebuie tratate cu aceeași unitate de măsură, indiferent de naționalitate.

Suștinerile părții reclamate

4.2.1. Prin punctul de vedere formulat, partea reclamată solicită respingerea petiției ca netemeinică.

4.2.2. În primul rând, sesizarea nu privește articolele realizate și publicate de către partea reclamată, în exercitarea profesiei de jurnaliști, ci doar comentarii ale unor terțe persoane, cititori ai portalului pe marginea articolelor publicate. Acuzarea societății reclamate, ca societate editoare, apare ca fiind excesivă.

4.2.3. Acest lucru reiese chiar din articolele atașate petiției care dovedesc buna credință a părții reclamate. Articolele publicate reprezintă articole informative care promovează intențiile, problemele și evenimentele locale printre acestea și evenimentele comunității maghiare.

4.2.4. Nu poate fi reținută responsabilitatea părții reclamate pentru eventualele fapte de discriminare nici în planul instigării și nici în cel al creării premizelor apariției unor manifestări degradante la adresa comunității maghiare și nici ca acțiune propagandistică cu scop determinat.

4.2.5. Singura responsabilitate care ar putea fi pusă în seama editorului este legată de modul în care administrează comentariile făcute de către cititori.

4.2.6. Partea reclamată arată faptul că în urmă cu doi ani au existat discuții informale cu petentul cu privire la comentariile postate, însă, de atunci a fost implementat un nou sistem de administrare a comentariilor on line, precum și noi reguli privind utilizarea acestei facilități de către utilizatori.

4.2.7. Partea reclamată arată faptul că este dificil să se asigure un echilibru între exercitarea dreptului la liberă exprimare și dreptul la propria imagine și reputație, aspecte ce fac obiectul unor cauze aflate în judecata Curții Europene a Drepturilor Omului.

4.2.8. Cu toate acestea, editura și-a dovedit buna credință decizând să anuleze posibilitatea postării de comentarii, fără o înregistrare prealabilă pe site, fiind necesar un user și o adresă de mail validă. Totodată, au realizat un nou sistem de reținere a datelor de identificare (IP) ale celor care comentează, dotat cu posibilitatea de suspendare/blocare a drepturilor de comentare ale unui utilizator precum și posibilitate introducerii la unele articole a obligativității aprobării prealabile de către administrator a comentariului. Mai mult, fiecărui comentator îi apare un mesaj de avertizare cu privire la comentarii ce ar putea conține injurii, limbaj licențios, instigare la încălcarea legii etc., comentarii care ar putea fi șterse. Astfel, partea reclamată arată faptul că a acționat într-o manieră responsabilă și corectă.

4.2.9. Cu privire la limitele libertății de exprimare, în calitate de jurnaliști, sunt primii promotori ai libertății cuvântului și a neîngrădirii sub nicio formă a expresiei.

4.2.10. În zilele noastre, distanța dintre emitent și receptor este din ce în ce mai mică, fiind dublată de dorința cititorului de a participa la dezbateri. Astfel, un produs jurnalistic se „împlinește” practic, prin feed-back-ul pe care îl creează.

4.2.11. Partea reclamată opinează că cenzurarea într-o manieră brutală, artificială, fără discernământ, fără studierea contextului în care sunt făcute comentariile, a perspectivei în care sunt puse problemele și a mesajelor de la cititori, ar însemna un abuz îndreptat împotriva libertății de exprimare, ca fundament al existenței unei societăți democratice.

4.2.12. Se mai arată faptul că există situații în care, în jurul unui articol de ziar, să se nască o temă de discuție între cititori, chiar deplasată față de subiectul articolului, iar aceasta să se transforme într-o polemică, uneori încinsă, alteori vulgară. Cu toate acestea, se arată că intervenția ar trebui să fie minimă, neputându-se proceda la rescrierea comentariului respectiv și nici extinde cenzurarea dincolo de limitele unui bun simț.

4.2.13. Se apreciază faptul că regulile care guvernează comunicarea și dialogul public, trebuie aplicate și în această „agora” online. În situația în care apar comentarii cu caracter vulgar, trivial, ori conținând înjurături, acestea sunt cenzurate de o manieră graduală. Dacă ideea comentariului este valoroasă, validă, ori măcar relevantă, se elimină doar cuvintele jignitoare. Dacă întregul comentariu este inadmisibil, este cenzurat cu totul.

4.2.14. În tot acest angrenaj complex, părțile reclamate arată că arbitrează, cu doza de eroare umană, de o manieră rezonabilă comentariile online.

4.2.15. În plan local, este vorba de o publicație în limba română ponderea fiind de două treimi populație vorbitoare de limba română și o treime maghiară. Multe probleme locale de interes general derivă din coabitarea româno-maghiară, raporturile majorității cu minoritățile, trecutul, prezentul și viitorul etnic al Transilvaniei, naționalismele de toate felurile, gesturi cu caracter iredentist, segregacionist, discriminări precum și alte chestiuni specifice acestei părți din țară.

4.2.16. Pe de altă parte, reprezentanții politici ai minorității maghiare, politicienii UDMR, s-au aflat după 1990 aproape în permanență la conducerea treburilor administrative locale. Gruparea din care face parte și petentul, a fost implicată în scandaluri de presă, dosare penale ori legate de integritate. Astfel, petentul și colegii săi nu se află printre admiratorii publicației.

4.2.17. În aceeași manieră s-a adresat și petentul, comentariile fiind scoase din context și prezentate trunciat. Se reiterează faptul că respectivele comentarii au apărut la subsolul unor articole de interes public, scrise de o manieră deontologică și niciunul dintre comentarii nu îl vizează pe petent. Niciuna dintre persoanele vizate de comentarii nu s-a plâns de caracterul acestora, nici la editor și nici prin intermediul justiției.

4.2.18. Niciunul dintre protagoniștii dialogurilor nu au identitatea reală asumată, astfel că se poate constata inexistența faptei de prejudiciere a imaginii sau reputației vreunei persoane, niciuna nefiind identificabilă, fiind vorba de comentarii și confruntări de idei între cititori cu identități anonime.

4.2.19. Cu privire la declarațiile fostului ministru C.A. pe tema necesității vaccinării, petentul extrage din dialogul mai amplu dintre cititori, frânturi de mesaje, ignorând faptul că aceștia se contraziceau pe probleme serioase. Când chestiunea a fost plasată de către userul „Detectiv” în zona etnică, alți comentatori l-au pus la punct creând un echilibru al dezbaterilor.

4.2.20. Cu privire la amplasarea statuii regelui Ladislau, au fost eliminate comentarii fiind menținut unul singur, mai dur, care cataloga acțiunea ca fiind izolaționistă și separatistă.

4.2.21. În legătură cu articolul „cu Kiss sub control judiciar” au existat șapte comentarii, dintre care unul menționat de către petent, în care se reproșează politicianilor bihoreni că ar face concesii exagerate UDMR-ului.

4.2.22. Reportajul „Orădenii redescoperă cetatea la Zilele Sfântului Ladislau”, a generat numeroase comentarii pro și contra, unii dintre utilizatori plângându-se de faptul că organizatorii nu au folosit semnalistică în limba română ci doar în limba maghiară, apărând o dezbatere între doi useri care se fac reciproc „gozbor (artificiu verbal pentru a evita cenzurarea) nesimțit” și „român verde, naționalist șovin”, ambii etnici români. Petentul a trecut în categoria comentariilor discriminatorii și remarca „ungurii, nici la 1000 de ani de la venirea în Europa, nu au renunțat la atitudinea de migratori. Încă mai au nostalgia iurtei și a vânătorii cu șoimi”, galeria de imagini prezentând o iurtă și demonstrații de dresură de șoimi.

4.2.23. S-a atașat punctului de vedere și o anexă care prezintă și comentarii la adresa comunității din care fac parte editorii, chiar dacă forma de exprimare era tendențioasă, fiind apreciat că respectivele polemici se încadrau în libertatea de expresie.

4.2.24. Au fost atașate și exemple de adevărate mesaje discriminatorii, la adresa maghiarilor, a românilor, sau a altor categorii minoritare, comentarii care au fost șterse.

4.2.25. Se face referire și la jurisprudența CEDO care a decis că este necesar să se distingă între fapte și judecăți de valoare (cauza Lingens contra Austriei), statuările CEDO privind libertatea presei (cauza Lingens contra Austriei, cauza Oberschilick contra Austria, Dalban contra România, Dichand contra Austria).

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unor comentarii cu caracter discriminatoriu pe portalul on-line „www.eBihoreanul.ro”

5.2. **În drept**, în soluționarea prezentei sesizări, apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

➤ art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;

➤ art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;

➤ art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

5.3. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile userilor care au postat comentarii la articolele publicate pe portalul publicației reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

5.4. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și**
- **să fie proporțională cu scopul urmărit** (Corneliu Bârsan, *Convenția europeană a drepturilor omului*, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

5.5. **Prima cerință**, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

5.6. Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de etnia și religia acestora.

Protecția demnității unei persoane aparținând unui grup etnic ori a unei anumite religii, constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriul etnic și religios,
- or, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de apartenența la un grup etnic și religios – astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

5.7. **Colegiul director constată că primele două condiții** (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) **pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.**

Necesitatea ingerinței

5.8. **Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.**

5.9. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

5.10. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar **autoritățile naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere** (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

5.11. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi Handyside v. United Kingdom par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

5.12. În scopul de a determina dacă respectivele comentarii, obiect al prezentei sesizări, constituie element de incitare la ură națională și religioasă, Colegiul director va examina: **obiectul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul comentariilor, unde au fost postate comentariile.**

Obiectul urmărit

5.13. Obiectul urmărit este important: a dori acesta să disemineze opinii legate de etnia sau naționalitate ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (vezi Jersild c. Danemarca). În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

5.14. Colegiul director apreciază că, în speță, comentariile la care face referire petentul nu au avut rolul de a informa publicul.

Contextul în care a avut loc

5.15. Comentariile ce urmează a fi analizate au fost postate în subsolul unor articole de presă. Articolele respective se refereau la teme de interes cum ar fi vaccinarea copiilor, amplasarea unei statui în oraș, faptul că un politician local se află sub control judiciar ținând în șah tot restul Consiliului Județean, sărbători locale etc.

Conținutul comentariilor

5.16. În subsolul articolelor de presă, se aflau o serie de comentarii, multe dintre ele fiind la obiect, având legătură directă cu comentariile respective. Altele, deși formulate într-o manieră brutală ar fi putut avea relevanță în contextul respectiv. Pe lângă acestea erau și comentarii care erau formulate într-o manieră agresivă, cu conținut discriminatoriu și irelevante în contextul unei dezbateri publice.

Unde au fost postate comentariile respective

5.17. Petentul sesizează publicarea unor comentarii cu conținut discriminatoriu în subsolul unor articole de presă, pe un portal de știri, identitatea persoanelor care au postat nefiind cunoscută, existând doar un id de utilizator corespunzător unei adrese de poștă electronică.

5.18. Portalul publicației reclamate este unul public, vizionarea articolelor și a comentariilor postate fiind accesibilă oricui dorește, având astfel un caracter public.

5.19. Petentul precizează că impactul public al respectivelor postări este unul semnificativ

Concluzii

5.20. Colegiul director, reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. **Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.**

5.21. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „**acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.** (CEDO, Lingens c. Austriei,).

5.22. Totodată, trebuie avut în vedere faptul că în prezenta speță nu sunt analizate articolele publicate de către jurnaliști, ci comentariile postate de către utilizatori, în subsolul unor articole de presa.

5.23. În acest sens, în cauza *Delfi as c. Estonia*, CEDO a respins cererea reclamantei, gestionară a unui portal (internet) de știri, prin care aceasta critica, din perspectiva articolului 10 din Convenție, sancțiunea care îi fusese aplicată potrivit dreptului intern, pentru responsabilitatea care i-a fost stabilită cu privire la mesajele anonime ale cititorilor site-ului pe care îl gestiona. În esență, raționamentul Curții a recunoscut existența unei ingerințe, pe care însă a considerat-o legală, justificată și proporțională, având în vedere caracterul extrem de insultător al mesajelor analizate, postate pe site-ul de știri gestionat de reclamantă, având în vedere faptul că aceasta nu a împiedicat expunerea lor, ținând seama de profitul înregistrat de reclamantă de pe urma acestor mesaje, ținând seama de garanția anonimatului pe care reclamanta îl permitea autorilor mesajelor și, nu în ultimul rând, luând în considerare caracterul rezonabil al sancțiunii impuse de instanțele interne în sarcina reclamantei.

5.24. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori rolul esențial al acesteia într-o societate democratică, dar ea nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.25. Deși majoritatea comentariilor prezintă relevanță în contextul dat, există și comentarii a căror utilitate în contextul dezbaterii unor subiecte de interes public nu

prezintă relevanță. Există comentarii care nu numai că nu prezintă utilitate ci conduc la generalizări, la jigniri, precum și la crearea unui cadru intimidant și ostil pe criterii de naționalitate.

5.26. Sunt avute în vedere comentarii ca „„Oare de ce face lobby * la vaccinuri? (...)jivinele bolșevice si de proveniența judaica din Rusia,Ungaria si alte tari unde ovreii nenorociți isi fac veacul caută mereu motive sa isi promoveze marfa de 2 bani.” (...)”**Ungaria este pe locul unu in lume la spânzurați, la fel si toate satele cu populație ungureasca din România, sinucigași si depresivi, sa nu mergem mai departe de loc. Tamaseu, aproape de Oradea, se vinde la greu antidepresive, iar moartea localnicilor este prin spanzurare. Asa ca rockeri unguri pot sa se vaccineze cu ce vor ei, vaccin anti ștreang nu exista... ChrisRock da muzica mai tare si da din cap pana iti cade buba dintre umeri.”** „Lepre separatiste, izolaționiste, aserviți intereselor ungariei, tara care ii instiga si susține.” „De ce nu spuneți adevărul, romanii se f***T intre ei, n-au aici hungurii nicio treaba! De ce nu pot „manevra” hungurii in Slovacia, in Serbia, in Austria, in....? Pt. ca acolo au de a face cu popoare unite, care pun interesul național mai presus decât pe cel de partid/gasca/personal si care popoare nu ezita sa le dea o cizma-n bot cand doar maraie hungurul, ca de lătrat... (...)” „De ce nu spuneți adevărul, romanii se f***T intre ei, n-au aici hungurii nicio treaba! De ce nu pot „manevra” hungurii in Slovacia, in Serbia, in Austria, in....? Pt. ca acolo au de a face cu popoare unite, care pun interesul național mai presus decât pe cel de partid/gasca/personal si care popoare nu ezita sa le dea o cizma-n bot cand doar maraie hungurul, ca de lătrat... (...)” „Citește gozborrrr ciudos sa-ti crape obrazul de rușine in fata Națiunii Romane. Altceva in afara de injuraturi minciuni, escrocherii, etc nu esti in stare de nimic. Asa sunteți voi toti gozborii. (...)N-ai crăpat inca gozboare ? Citește mai departe, poate reușești sa-ti mai cizelezi din creierul ala al tau de urangutan. (...)lata, GOZBOARE, câteva din motivele pentru care SUNT MÂNDRU CA SUNT ROMANI!” „Exact asa cum am scris mai jos. Esti un gozbor tipic nesimțit, mincinos, defăimător, escroc pana-n măduva oaselor cu o ura viscerală la adresa a tot ceea ce roman si romanesc. Bai gozbor frustrat iar ai uitat sa-ti iei pastilele.”

5.27. Nu pot fi primite apărările părții reclamate potrivit cărora au fost păstrate și comentarii de natura “Si io miros de ca.cat pentru ca sint un ca.cat valah imputit din Moldova contropitor de calitatea intia. Acuma ma duc sa fac dragoste cu calul meu si o sa pun drapelul PCR cu chipul lui Decebal pe biserica cu luna sa vada lumea ca io sint cel mai tare valah tigan din orageya mare!” ori “@ALEGERI - taran valah din tiganime Daca nu era PCR-ul si acuma futyeai capra in moldova sau oltenia contropitorule!”

5.28. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.29. În doctrina de specialitate privitoare la dreptul la opinie și exprimare, precum și exercitarea acestuia, se remarcă, sub acest aspect, că Pactul internațional privitor la drepturile civile și politice (publicat în Colecția de Legi și Decrete IV/1974) prin art. 19 alin. 3 stabilește că „exercițiul libertății de exprimare comportă îndatoriri speciale

și responsabilități speciale și că poate fi supusă anumitor **restricții care trebuie să fie expres stabilite prin lege și sunt necesare: respectul drepturilor sau reputației altora; salvagădării siguranței naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice**”.

5.30. Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) **ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.**”

5.31. Cu privire la conținutul mesajelor analizate, acestea au un caracter injurios și defăimător. Având în vedere particularitățile prezentate chiar de către partea reclamată ar fi fost necesar ca aceasta, să dea dovadă de o vigilență sporită.

5.32. Colegiul reține faptul că partea reclamată a luat unele măsuri privind asigurarea unui mediu din care să fie eliminate mesajele cu caracter discriminatoriu, injurios ori defăimător. Cu toate acestea, partea reclamată a decis să păstreze o serie de mesaje care nu numai că nu erau utile dezbaterii publice dar care aduceau atingere demnității celorlalți utilizatori. Nu se poate aprecia că mesaje de genul „Altceva in afara de injuraturi minciuni, escrocherii, etc nu esti in stare de nimic. Asa sunteți voi toti gozborii. (...)N-ai crăpat inca gozbore ? Citește mai departe, poate reușești sa-ti mai cizelezi din creierul ala al tau de urangutan. (...)!” ori „ca.cat valah imputit din Moldova contropitor de calitatea intia” ar aduce un beneficiu celorlalți utilizatori ori că s-ar afla în limitele libertății de exprimare.

5.33. Deși s-au făcut eforturi pentru a preveni postarea unor mesaje ofensatoare prin introducerea obligativității de a posta numai sub un cont de utilizator cu un ip cunoscut, există în continuare pe site comentarii care depășesc limita libertății de exprimare, aducând atingere demnității celorlalți utilizatori ai portalului

5.34. Colegiul director a reținut faptul că respectivele comentarii, care au natură discriminatorie, reprezintă opiniile persoanelor care le-au scris și postat, însă Colegiul consideră că propagarea acestor comentarii se face prin publicarea lor pe site-urile ziarelor, impactul potențial al mijlocului de comunicare fiind un element important. Trebuie, de asemenea, avut în vedere faptul că folosirea internetului nu **mai** reprezintă un mijloc de informare rar, ci dimpotrivă, unul răspândit, **cu efecte imediate și puternice într-o măsură mai mare decât presa scrisă.**

5.35. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, comentariile postate pe portalul părții depășind limitarea la exprimarea unor opinii personale legate de aspecte de interes public.

5.36. Postările respective nu numai că nu sunt utile dezbaterii publice, acestea conducând la lezarea demnității utilizatorilor portalului

5.37. Trebuie avute în vedere stereotipurile, atât cele pozitive, cât și cele negative.

5.38. Libertatea de exprimare este un drept recunoscut de societate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuând deseori, pe baza jurisprudenței, că aceasta nu trebuie să încalce anumite limite care țin în plus de protecția reputației și drepturilor celorlalți.

5.39. O serie dintre postările de pe portal sunt de natură a crea o atmosferă ostilă, fapta producându-se în public.

5.40. Exercițarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care offensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane.

5.41. Toleranța și respectarea demnității umane constituie fundamentul democrației și societății pluraliste, prin urmare este necesar să se sancționeze orice formă de expresii care promovează intoleranța.

5.42. Se impune astfel descurajarea încălcării dreptului la demnitate, indiferent de calitatea persoanelor care comit o astfel de faptă.

5.43. Prin urmare o serie de comentarii dintre cele postate pe portalul deținut și administrat de către partea reclamată, nu sunt protejate de art. 10 al *Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*.

5.44. Potrivit art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

5.45. Colegiul director reține faptul că o serie dintre postările analizate au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare.

5.46. Raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul director dispune sancționarea părții reclamate cu amendă contravențională în cuantum de 2000 lei. La stabilirea cuantumului amenzii aplicate au fost avute în vedere următoarele aspecte:

- discriminarea a vizat un grup de persoane;
- o amendă prea mare ar reprezenta o limitare excesivă a libertății de exprimare;
- reclamatul a întreprins o serie de demersuri de ordin tehnic pentru filtrarea mesajelor injurioase

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea existenței unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul naționalității, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (unanimitate de voturi),
2. Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și alin. 6, precum și al art. 15 ale O.G. 137/2000, republicată, conform art. 26 alin. 1 al **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, (8 voturi pentru, 1 vot împotriva);
3. obligarea de a publica pe site un rezumat al hotărârii.
4. obligarea eliminării comentariilor cu caracter discriminatoriu.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Partea reclamată, S.C. „Bihor Media” S.A., editoare a săptămânalului „Bihoreanul” și a portalului on-line www.eBihoreanul.ro, având sediul în Oradea, Calea Aradului, nr. 4, bl. 3, sc. A, Județul Bihor, reprezentată legal de către director M.C. , J05/1060/2009, RO 25908958, va achita amenda la Administrația Finanțelor Publice a Municipiului Oradea cu sediul în Strada Dimitrie Cantemir, Nr. 2-4, Oradea, județul Bihor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

Data redactării: 08.01.2016

Hotărâre redactată de: T.B. și R.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Verificat SCSRP